

რედაქცია

საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში...
ხელის-მოწერა
„დროება“
სამის თვის ხელის-მოწერა.

დროება

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათს ბარდა

შანი განსხვავებისა

დღის ანობით, ანუ 1 კვირის განმავლობაში...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

სამის თვის ხელის-მოწერა.

პირველის ოქტომბრიდამ ამ 1882 წლის დამლევაძინ

„დროება“

ღირს გაგზავნით 3 (სამი) მანეთი

ხელის-მოწერა მიიღება: თბილისში—გადავინის პრესბუქტზე, თ. ივ. კ.

ქუთაისში—ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში.

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, редакция „Дროება“.

ტელეგრაფი

(სახელთა-მოძრის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

სამსკინი, 23 ოქტომბერს. ქალაქი...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

პეტერბურლი, 23 ოქტომბერს. წყლის...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

გაზ. „მრან“ იწვევება: გასუთებში...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ულეობორბი. აქ დიდი ცეცხლი...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

დროებისა ფელტონი, 26 ოქტ.

მამის-მკვლელი

(მოთხრობა)

იმათი მოახრება თავ-სატყუნი არ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

შამილი კარგად იცოდა, რომ საქ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

*) ის. „დროება“ № 220.

პეტერბურლი ფინანსთ მინისტრმა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

სტამბოლი, 23 ოქტომბერს. ინგ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

მოსკოვი, 24 ოქტომბერს. მოს...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ბეგრმა მოსკოვად მდიდრებსა გა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

კი მთელი თავისი ძალი მიემართა სხვა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

რამდენად გაუმართლდა შამილს...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

როდესაც მოლაპარაკება გაათავეს...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

შენ ნახე რუსის ჯარი? ჰკითხა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

შენაზე, დილაფერ! (ღმერთმანი)...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— მკვლელები? — ჰკითხა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— მკვლელები? — ჰკითხა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

გაზ. „ნოვოსტში“ დაწერილია, რომ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

კანტონელმა კანონიერად იცნო ტფი...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

სადგომების ბაღსაღი

ტფილისი, 25 ოქტომბერს.

სადგომების (კვარტირის) გადასახ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

კვარტირის მუხლები ბ-ნი თავის...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

შემოღებულ იქნეს კ. ტფი...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

2) სადგომების გადასახადი. უნდა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

აგრე ამბობდნენ ბაზარში და...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

როდის აპირებენ წამოსვლას?...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— მართელები ბევრია?...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— ძალიან ბევრი, ძალიან!...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

შამილი ცოტა ხანს განუძღა და...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

მერე მიუბრუნდა ნაიბებს...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— საკვირველია მაგათი საქმე! მა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

გათ რაღა უნდათ ჩვენგან? და მიუ...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ბრუნდა ისევ ამბის მომტანს — ოსე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

— ოსებიც ბევრია, ჩერქეზებიც...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

მაგრამ ქართველები-კი ყველაზედ მე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ტია...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

სამოვარდა კიდევ სიჩუმე, რომლის...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

3) ათას ერთს მანეთზე მომეტე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ბული სადგომის გადასახადი არაი...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

არ გარდახდება; გარდასახადის რაო...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

დენობა ამ რიგად უნდა იქმნეს გან...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

სახლერული:
შინც სადგომის ქირას აძლევს წე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ლიწადში 181 მანეთიდან 400 მანე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

თამდინ, ის გარდაიხდის 2% (ას მა...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ნეთზე ორ მანეთს);
401 მ.-დან 600 მ.-მდინ — 3%;

601 — 800 — 4%;

801 — 1000 — 5%;

1001 და მომეტებულს — 6%;

შეჰველია, რომ ეს ერთობ მძიმე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

საგანია და ამის გადაწყვეტისათვის...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ბევრი ბაასი და სჯა დასჭირდება ჩვენს...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ძალაქის რჩევას.
როგორც მოგვსენებთ, მომეტე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

ბული ნაწილი ახლანდელ ჩვენი რჩე...
საქართველოს პრესის რედაქცია თბილისში.

მაშასადამე ქალაქის ხარჯი ამით უკანასკნელი 40-60 მან. კიდევ მოემატება.

რომ ეს მოსახლეობა ნამდვილია — ამას, სხვათა შორის, ამტკიცებს ის ვარემოება, რომ 18 ოქტომბერს, როდესაც პირველად იყო რჩევაში ამ საგანზე, მოწინააღმდეგეებად ამ ახლის ხარჯისა თითქმის მარტო სახლის მფლობელები აღმოჩნდნენ.

ხანგრძლივ ბაასს ასტებს რჩევაში, უეჭველია, მესამე მუხლი ამ წინადადებისა. რა გადასახადიც უნდა განვიხილოთ, შევნიშნათ, რომ დღემდინ ამ გადასახადის რაოდენობა მცირდება შეძლებისა და კაპიტალის მომატებისთანავე. პილეთ, თუ ვნებავთ, ფორტის გადასახადი სამოც თუმანს რომ გზავნით ფორტით, იხდით სამ მანეთს; ას-სამოც თუმანში ფორტა რვა მანეთს კი არ გახდევინებს, როგორც ამ ანგარიშით გამოდის, არამედ 5 მან. 50 კ., 10,000 მან. 50 მან. კი არ ახდევინებს, არამედ მხოლოდ 16 მ. და სხვ.

აგრეთვე ვეკსელის ქალაქისთვის: მაგ. 4,000 მან. ვეკსელის ქალაქში ხაზინა გახდევინებთ 4 მან. და 30 კ., ამ ანგარიშით 40,000 მან. ვეკსელის ქალაქში 43 მან. უნდა გადაეხდებინა, მაგრამ გახდევინებთ მხოლოდ 35 მან. აგრეთვე აქტის ქალაქის ფასი და სხვ.

ამ ნაირად, ის პირი, რომელიც დიდ ფულს ატრიალებს, შედარებით უფრო ნაკლებს იხდის, ვინც ის, რომელიც ცოტა ფულს ატრიალებს.

ქალაქის თავისაგან წარმოდგენილ პროექტით კი, ვინც უფრო მეტს კირას აძლევს სადგომში, ის მეტს პრაქტიკულად იხდის ქალაქის სასარგებ-

ლოდ. შემოსვენებულ მესამე მუხლი-დამ სჩანს, რომ თუ თქვენ 180 მან. აძლევთ სახლის კირას, არაფერს არ იხდით; თუ 400 მან. იხდით კირას, მაშინ 8 მან. აძლევთ ქალაქს გარდასახადს; თუ 800 მან. იხდით კირას, ერთი-ორად კი არ იხდით იმასთან შედარებით, რომელიც 400 მან. აძლევს, არამედ ერთი-ოთხად, ესე იგი 32 მან. (4%); თუ 1000 მან. აძლევთ სადგომის კირას, 20 მან. კი არ იხდით, არამედ 50 მან. (5%) და სხვ.

ამ გვარ გადასახადს „პროგრესიული გადასახადი“ ჰქვია და ის ნამდვილ და სამართლიან გადასახადად ითვლება. მაგრამ ჩვენი სახლის-მფლობელები, მგონი, ვერ გაიგებენ ამ გვარ გადასახადის სამართლიანობას და საფიქრებელია, რომ ამ მუხლზე ბევრს იყაყნებენ.

ამ ახალ გადასახადის შემოღებით, როგორც თვითონ ბ-ნ ქალაქის თავს გამოუხატავს, ქალაქს წელიწადში 77,000 მანეთამდინ შემოსვლი მოემატება. ეს ფული, რასაკვირვოლია, ძალიან დებმარება ქალაქისთვის აუცილებელ საქმეებთან და ქალაქის ფილდებაში და იმ პროექტების (2) შესრულებელად, რომელზედ რბადში არის ამ ქალაქს მოლაპარაკებარელოგორც მაგალითად წყლის-გაყვანები, ხიდებისა და იარაღების გაკეთება და სხვ.

მაგილილ ორშაბათს, 18 ოქტომბ., პირველად იყო ამ საგანზე ჩვენს რჩევაში სჯა. ქალაქის გამგეობის წევრებმა, რომელნიც თითქო დაილა-ნენ ამდენ ახალ პროექტების შედგენითა და რომელთაც, იქნება, იმისიც

შეეშინდათ, რომ ამ ახალ გადასახადის დადებით ხმოსანებს დაიმდურებენ (კენჭის-ყრის წინედ), გამგეობის წევრებმა გამოაცხადეს ის აზრი, რომ ამ პროექტის სისრულეში მოყვანა ჯერ უდროყო არისო, შემდეგ სათვის გადადესო.

ხმოსანები-კი თითქო როგორღაც უგულოდ მოეკიდნენ ამ საქმეს: როცა ბატ. სეკრეტარმა ქალაქის თავის მოხსენება და გამგეობის აზრის წაკითხვა დაიწყო, ხმოსანებმა გამოაცხადეს, რომ წაკითხული გვაქვს და ხელ-მეორედ წაკითხვა საჭირო არ არისო; მაგრამ ბაასის დროს აღმოჩნდა, რომ თითქმის არავის არ ახსოვდა — თუ ბ. თავის მოხსენება რასში მდგომარეობდა. ამიტომაც ბატ. ქალაქის თავმა წაკითხა ბ. სეკრეტარს ეს მოხსენება და რჩევას სთხოვა, რომ ამ საგანზე შემდეგს კრებაში მოვილაპარაკოთო.

ამ ნაირად სჯა ამ მიზევ საგანზე ქალაქის რჩევაში იქნება დღეს, ორშაბათს, 25 ოქტომბერს, და ამ დღეებში შევატყობინებთ ჩვენს მკითხველებს — თუ რითი გათავდება საქმე.

ერთი სიტყვაც. ამ გადასახადის მომხრენი ამბობენ:

— ამ გადასახადის შემოღებით ქალაქს ამომრჩეველთ რიცხვი მოემატება; არც ხმოსანები იქნებიან ისეთნი, როგორნიც ახლა არიან: მარტო სახლის მფობელები და ფულიანი ხალხი, და ეს ახალი, უფრო განათლებული ხმოსანები უკედ წაიყვანენ ქალაქის საქმეებს, უფრო პატიოსნად იშრომებენ საზოგადოებისთვისო.

ამათი მოწინააღმდეგენი კი ამტკიცებენ:

— ძარგი და პატიოსანი, მაგრამ

— რაი ღირსნი ვართ შენთან დასხდომას, შენაი ჰირიმე; — ასეც არა გევიჭირს-რა.

— სტუმარი — ღვთისაა, ის ყოველთვისინ მასპინძელზედ უფროსად ჩიბთვლება. შთჩრა შამილმა სიამოვნების ღიმილით.

— როგორს მასპინძელთან, შენი ჰირიმე, როგორთან?... შენ ღვთის ხელითა ხარ ნაკურთხი.

შამილ დაჯდა, მთიელები და დანარჩენი ნაიბები თავს დაადგნენ.

— მამალოდ მთიელებო, კარგი საჩუქარი მოგიყვანიათ! ანიშნა აფიკრებზედ, რომელნიც იქავ კარებთან მოჩანდნენ. — მაქცაცო ყველასათვის საყვარელია და თქვენ-კი ვაქცაცნი ყოფილხართ! ჩორამ მიანბო თქვენი თავ-გადასაყალი.

— ჩვენ-რაი, შენი ჰირიმე! სულ ჩორასა და მობერდის საქმეა მავათი დაქერა... ჩვენ ერთი საწყალი ხალხი ვახლავართ, ვეღარ გაუძვლეთ და შენს კალთას შემოვაფარეთ თავი.

— მფიცავ მაღალს ღმერთს, რაც შემეძლება არ შევიშურო... ჩემი საწყალი ქოხი ყოველთვის ღია იქნება თქვენთვის!

— შვალმა გილხინოს, მაგ სიტყვებისთვის, რედჩაივი სტუმრები, შენ ისე მიიღე, როგორც შეძლებულნი, ღმერთი არ დაგიკარგავს. შასუხა იავომ და მერე ქუდის მოხდით დაუმატა: — ჩვენცა ვფიცულვით ზეით ღმერთს, ქვეშ დედამიწას, ვფიცავთ ჩვენს ჯვარ ანგელოზებს, ვფიცავთ

ინ იქნებიან ეს სახლი ჩინოვნიკები? — უეჭველია, მომეტებული ნაწილი წერილი ჩინოვნიკობა. მთავრობამ კი მხოლოდ იმიტომ მიანიჭა ქალაქებს თვით-მმართველობა, რომ თვითონ, უიმისოდაც სხვა და სხვა საქმეებითა და მოვალეობით დატვირთულს, ჰსურდა თავის საქმეების გამგეობა თვითონ ქალაქის ამორჩეულ პირებს ეკისრა. ახლა კი ამავე მთავრობის ჩინოვნიკები შემოგყავთ ქალაქის რჩევაში. ამით არა სცხვლათ ქალაქის ინტერესებისათვის, თავიანთი სამსახური და ოფიციალური მდგომარეობა ხშირად ნებას არ მისცემს იმათ, რომ თავისუფლად და მხნედ იმოქმედონ ქალაქის სასარგებლოდ.

რას იტყვიან ამხე, ბ.ბ. ხმოსანბო?

ბევრი რომ გვაქვს კიდევ ამ საგანზე სათქმელი, მაგრამ, სანამ ეს ახალი გადასახადი სისრულეში მოვიდოდეს, მანამ ბევრი წყალი ჩაივლის და თქმას კიდევ მოესწრება.

დღიური

დღეს, სამშაბათს, დილის 11 საათზე, ტფ. სამოსამართლო პალატა განიხილავს ჩვენი გაზეთის რედაქტორისა და კორრესპონდენტის თ. ივ. შ. აბაშიძის საქმეს, რომელთაც მუთაისის საგლეხო პრისუტსტეის წევრი ბ. სერაპუტოვსკი შეურაცხყოფასა და ცილის-წამებას უჩივის (დღიური, 1039).

მმართველობის მოამბეში დაბეჭდილია, რომ მთელს რუსეთში უნდა მოგროვდეს ფული ბათომში მართ-

დგომა უფრო დაახლოვებულს, ნათესაურს დამოკიდებულებას ამტკიცებდა, სანამ უფროსის წინაშე მოვალეობით გამოჰქიმეა.

— მიამა შენი ნახეა ჩორა, ხომ მშვიდობითა ხარ.

— მადლი უფალს, ეკოცხოვბ... რაკი შენ გხედამ კარგად, მე რაი გამოჭირდება.

— სახლობა ხომ მშვიდობითა გყავს?

— მადლი უფალს, სკოცხოვბ.

— სტუმრები მოგიყვანია, ვინ არიან?

— ჩემი ძმათ ნაფიცნი.

— შენ ყოჩალი ხარ, უბრალოს ძმათ არ გაეფიცებოდის... ხომ შეიძლება ვენდნეთ?

— როგორც მე. მოკლედ უპასუხე ჩორამ და შამილიც დაკმაყოფილდა ამით, იმან იცოდა, რომ ჩორა არ მოატყუებდა.

— ტყვეები სადღა დაიჭირეთ? ჰკითხა შამილმა.

— ბზაში.

ამის შემდეგ იმან უამბო იავოს და იმის ამხანაგების თავ-გადასაყალი, ყოველი უსამართლობა რაც-კი იმ-თვის მიყენებინათ და გაკვირვებული შამილი ყურს უგდებდა.

— პილევ ვერა ხედვენ, რომ გიაურებისგან ხერხიანი არა გამოვა-რა! შამილიანა იმან, როდესაც ჩორამ გაათავა ლაპარაკი. — წადი მოიყვანე შენი სტუმრები, მე თითონ მინდა მიგესალმო ვაქცაცებს.

ჩორა გავიდა შამილის სურვილის

აღსასრულელებლად და შამილი კი მიუბრუნდა იქ მყოფებს:

— ძრიელები არიან გიაურები, ძალიან ძრიელები და იმათ რომ რატაკეთილი გული და მოაზრება ჰქონდესთ — მთელს ქვეყანას ხელშეაიჭერდნენ.

— კიდევ ვგ არის, რომ გულა არა აქვსთ. შასუხა ერთმა ნაიბმა.

— საცა შეველენ ყველგან მათი წესი ჩამოვარდება, გაავრძელა თავისი საუბარი შამილმა — მავათ როგორ უნდა დავმოჩრილდეთ?

— ღმერთმა ნუ ქნას, ღმერთმა! ისევ სიკვდილი გვიჩვენებინა. შასუხეს ნაიბებმა.

— ღმერთი, არ გვიხამს მავას, ღმერთი, ღმერთი დავიფარავს! წარმოსთქვა წყნარად და რწმუნებით შამილმა და დაუმატა: — იმათ ბოლო არსადა აქვსთ. მმორჩილებიან იმათ მისთვის, რომ ძალა აქვსთ.

ამ დროს შემოვიდა ჩორა, რომელსაც შემოჰყვენ მთიელი ქართველები. იმათ შემოსვლაზედ, შამილ წამოუდგა ფეხზედ; მოეგება კარებთან და მიესალმა.

— ბაუმარჯოს განთქმულს მთვლებს! მე მიხარია, რომ ჩემს საწყალს ქოხში თქვენ სტუმრათა გხედავთ.

— ბიშველოს უფალმა! შასუხა იავომ. — ჩვენთვის ბედნიერებაა შენი ხილება; შენი კეთილი „თოლი“ ჩვენთვის ღვთის წყალობაა.

— ბადმოლით; დასხედით! მიიწვია შამილმა.

დროშის ეკლესიის ასაშენებლად...
დროშის კომარაშკონდენსია
 ბიღის-თავი 20...
 სოფლის ბრალი, სადაც ბუდეები...
 თვალში და უდიდესი დანხებით...
 გია იმ სოფელისთვის, რომელი...
 თვალში ისე ასეული აქვთ, რომ...
 სწრაფად დაკრძალვისგან გერ...
 კნობიან სულით-გულით იმის...
 გაიძვირა ცაქმ, რომელიც თავის...
 მკობი ანა ასოკის, დაქუბს მსო...
 თავის ინტერესებს, ჩასტყვის თ...
 ჯიბებს და წურბულსავით სწოვს გლე...
 მის სისხლს.
 და, იშვიათად შესვლით ჩვენს...
 იმისთანა სოფელს, სადაც ჩას...
 ბუდეები არ იყვანა გაიძვირა ცაქმი, და...
 მასდაც არ იგდებდეს გლეხის მარჯვე...
 მარჯვნივ ან ტყუილად გლეხს და უკუდართ...
 მარჯვნივ არ აყენებდეს.
 მაგრამ სიძნელეთ გი უნდა მოგახ...
 სოფელს, რომ ყველა სოფელს უნდა, ხიდი...
 უფრო გადაჭარბებულია. ეს საბრა...
 სოფელი სვედრად რეგობა გორელ...
 მკობს და უდებრთოდ წიწვნიან ზრო...
 უფროსი გვამივით და რასაც ეს ქვე...
 უფლებები აკლებენ, უსრულეს აქურდი...
 ღვეტილებული მწერალი ბ. ჯო-რ-ძე...
 კვებატონის ამბები და მოქმედებანი...
 დანახვა ხიდი-თაველების...
 დიდი-შვილებს. რას იქ, განა არ მო...
 სენებათ, ქართული ანდახა: „კარგის...
 უფლებს, გაი გამოანი უნდა“. მოქმე...
 რომ იყვეს, უფრო ვინ გაბურტეს?
 შეისმენს?...
 მას წინადა მე დავეწარი ხალხის...
 ბოლოსად, სადაც ბ. მანრის უფრო...

სის თანაშემწე არჩევდა გლეხების საჩი...
 ვარს მამასხლისზედ, რომელსაც უმტკი...
 ნებდენ სხვა-და-სხვა ბორცვ-მოქმედე...
 ბას.
 ჩვენი გაზეთის ფურცლები თითქმის...
 ყოველთვის სასუა სოფელის მოსე...
 ლეების ბორცვ-მოქმედებების ამბობით;
 ვისაც თვალ-უფრი უდევს, ნათლად და...
 ინახავდა, რომ მამასხლისის ხელობა...
 ჩვენში უშემოსავლიან ალაგად ითვლება.
 მაგალითების მოყვანა საჭირო არ არის,
 რომ ბუერგან ხლად დაყენებულ მამასხ...
 ლისის არა-რანისგან რამე გაუჩინა; თვალ...
 უნდა დასადავო ბისტი არა ჭქონია და...
 სამი წლის შემდეგ ზირველი ალბ-მიცე...
 მის კაცი გამხდარა და ჭქუენის უღაზიად...
 გარდაქცეულა.
 მე გულ-მოდგინედ უფრო უგდებდი...
 ყველა იმ საბუთებს, რაშია ხიდი-თა...
 ვის გლეხები ამტყუნებდნენ თავიანთ მ...
 მასხლისს. ეტყობა, ვსთქვი, გლეხები...
 გამოფინებულს, ბორცვ-მოქმედებს...
 წინ უდევს, საჭიროად შეუხუტულს...
 უსმენ მტარვეს კაცს. ღირსიც არის...
 აი გლეხების საჩივარი: ა) მამასხლი...
 სი სოფლისთვისგან იღებს ქრთამებს და...
 მათ ანთავისუფლებს ბუერგებიან. უჩვე...
 ნებენ მოწმებს, რომელთაც მამასხლის...
 მა, ვითამც, ქრთამი სოსოვა და დაჭირ...
 და ბუერგინან განთავისუფლებს. მანრის...
 უფროსის თანაშემწემ ჭკითხა რიგზედ...
 ყველა მოწმებს ამ საბუთის სინამდვილე...
 უნდა. მოწმებმა ერთ-ბმად უარი ჭქვეს,
 რომ მამასხლისის მათთვის ქრთამი არ...
 გამოერთმევი და არც უთხარია. ბ) მ...
 მასხლისის სასულედიფო ბუერგის ფულს...
 თვითონ სჯობავს და მეუბრეებს არას...
 აძლევს სოფელს. აქ რიცხვიც იყო ნახე...
 ნები, თუ რადის მომხდარა ეს. მოწმე...
 მა აჩვენეს, რომ მათ ყოველთვის სრუ...

ლებით მიუღიათ ბუერგის ფული და არას...
 დროს არ დაქვლიათ. გ) მამასხლისმა...
 შეკმა სასოფლო ფული თითქმის...
 თქმანი და სოფელს სხვათაში არ ვაძ...
 ლევს. მამასხლისმა მისცა ყველაფერი...
 ანგარში და დანახვიანი ფული ჩაბარა...
 სამს სოფლის ამორჩეულს კაცებს... იყო...
 კიდეც სხვა საჩივრები, რომლებიც არც...
 კი ღირს აქ მოსაყვანად. როგორც ხე...
 დავთ, მამასხლისმა ყველაფერში თავი...
 გაიმართლა და ნათლად გამოვიდა უფროს...
 თან.
 ეხლა იკითხვთ გაკვირებით: — თუ...
 სოფლის საზოგადოებას არ უნდოდა...
 მისი გამტყუნება, ან დასამტკიცებელი...
 საბუთები არა ჭქონდა, მას რად უჩიოდ? ...
 მეც დიდად მაკვირებდა ეს, მანამ და...
 წერილებით არ მიამბოდნენ ამ საქმის...
 მოთავის მიხანს.
 ჩვენ დროში ამ იურიდიულ ფორმა...
 ლიზმების და კლავურების გამო სასა...
 მართლებში გლეხი დიდ გარეგნებაში...
 ჩავარა. ენა იმან არ იცის და გზა. გზაც...
 რომ ბოლოს, როგორ აუხსნას ცხრა...
 მთიან მოსულს თავის გულის ზსახვი...
 როგორ გააკვირებინოს მუნჯმა თავისი სა...
 თნობი და გრძობანი? ის სიძნისი...
 იმისთვის კაცს, რომელთანაც ლაზარე...
 გაბურტეს უშუალოდ, ცუბილად უხსნის...
 თავის გამოცხადებას და არსსაც იათად...
 აწყობს. ამიტომაც გამოავლენი...
 არის ეს ჩვენში „საზნაუღლები“, ...
 რომ სა დასტა ჩასაფრებულის სასამარ...
 თლად უთხარებში, ზოგნი ჩასაფრებულან...
 სოფლებში. სვლას იგინი ზატონსური...
 შრომისთვის არ მიუჩვენია, სამსახურშიაც...
 ბუერგან ფეხი გადაბრუნებით და ამ სუ...
 ლით გლახკათ დანხინათ ერთად-ერთი...
 სასუალება ლეკმა-ზურის შოკისა— უბრ...
 ხალხის დატყუება და ცარცვა. ცხვარე...

ბაც მათი ზრატეული სკოლა, ეს სკოლა...
 ლაც მათ ხელს უძრავს, ეს სკოლა...
 და უსრულედად ტბილ საზრდას უგ...
 ზანის. ესენი თავის ჯიბის გასავსე...
 ლად უჩვენებ გლეხს იმისთანა საქმეებს...
 სასამართლოებში, სადაც ეს უბედური...
 ლაღვის და მოცდის მეტს ვერას შედავს...
 და ბოლოს თავის ქონებას და რჯანს...
 ზირვე ამბობს. ის გაიძვირა ცაქმი კიდეც...
 გულს უგეტებს თავის მსხვერპლს თი...
 ლისმური ენით და ჯიბეს ხელ-ხელა ისუ...
 ჭებს.
 დაჯუბრუნდეთ ჩვენ ხიდის-თავის გზის...
 ჯო-რ-ძეს. მამასხლისმა ჩაბარების უმალ...
 გე თავის თანამდებობის დათხარვა მწერ...
 ლობიდან ბ. ჯო-რ-ძე. ამ ალაგის და...
 კარგავს ესე ადვილად არ დასომბდა,
 რასაკვირველია, ეს სოფლად ჩასაფრე...
 ბული „მიღობი“. მოიმხრო რიოდე...
 კაცი სოფელში, მათ სხვადასხვა შეკუთ...
 ნეს და დაიწვეს საჩივარი მამასხლისზედ...
 და უმტკიცებდნენ ზემოდ-მოყვანილ ბო...
 რცვ-მოქმედებებს. მაგრამ მამასხლისი...
 გამართლდა, რადგან საჩივარი იყო აკე...
 ბული ცრუ და ჯო-რ-ძისგან მოგონილ...
 საბუთებზედ. ეს ცრუ-უბრალეზედ მო...
 აძღურა მამასხლისის ხალხს, და მოელს...
 სოფელს ჩალა გამოავლენის ზირში.
 ამ შემთხვევაში ნათლად გამოვიდა მ...
 მასხლისი; განა არ მოგუხსენებთ „ანა...
 ლი ცრუნი კარგად უსვამს“, საქმი ბო...
 ლობა.
 ამ მწერალმა ისეთ კისრულზედ გა...
 დიდო ხიდის-თაველები, ისეთი გენეს...
 აუტეს, რომ ადგომას ვეღარ ახერხებენ.
 ესეა ჩხარისა და გენესის მეტი ვერა...
 გაუწევიათ-რა. მანც ჩხარს არის შვე...
 უბედობისა“. მთელი სოფელი არ ზარ...
 ტილად დაჭყლა და ესეა ისე გადამტყუ...
 ბული არიან ერთი ერთ-მანეთსედ, რა...
 როდესაც რუსები უკანასკნელს...
 სანგალს აღებდნენ და მინდორად გა...
 ელოდნენ „ჩახის“ ხალხი სულ უკან...
 უნდა მოჰქცოდნენ და გაემარები...
 ნათ ისევე სანგლები და თუ რუსები...
 გაბრუნებას მოიწოდნენ ყოველი ლო...
 ნის ძიება უნდა ეხმარა ნაიბს, რო...
 არ გაეშვა. აგრეთვე უნდა შეეყენებ...
 ბინა თუ მოსაშველად ახალი ჯარ...
 წამოვიდოდა. მითონ შამილს ამ ხანი...
 ში უნდა დაეცალა მინდორი, გაეყო...
 ჯარი შუაზედ; ნახევარს მიეშველები...
 ნა „ჩახისთვის“ ნახევართაც წინ შა...
 ეკრა სანგლები. ამ გვარად მომწვედე...
 ულს რუსებს, ან იარაღი უნდა დაე...
 ყარათ და ტყვეთ ჩასციფროდნენ ჩეჩ...
 ნებს, ან არა და უნდა გაწყვეტილიყ...
 ნენ უკანასკნელს კაცამდის.
 როდესაც ჩახი თავის ჯარით გაე...
 მართა გზას, იაგო მოვიდა იმასთან:
 — ჩვენც შენთან მოვიღვიართ?
 — ჩემს გვერთიდ, ჩემს სახლში და
 ჩემს გულში, — თქვენ ყოველთვის
 ადგილი გაქვსთ. სიამოვნებით უპასუ...
 ხა ნაიბმა.
 არ გაიარა რამდენიმე წუთმა, რა...
 დესაც ჩორა, იაგო და ამისი სამი ამ...
 ხანაგი შეუერთდნენ რუსებთან საბრ...
 ძოლოვლად მიმავალს ჯარს.
 ა. მოხსუბარიძე.
 (გაგრძელება)

31

გორც თს და მკელი. ღუთის წყალბა
გაქსო, ამან კაი წყარო გაინხა ამით
და აგრეთვე იმ შინთაც, რომელნიც გლე-
ხების სასუქდმოფო მიწების საქმეებს გა-
ნაკებენ.

აი საქმე რამა: მანამ ხიდის-თავის
მამულები დაიუარდნებოდა, მთელი ამ
სოფლის საზოგადოება თავისუფლად
სმარობდა „წინ-ჭაღას“ და „სუდაკელას“,
რომელნიც რამდენსავე ათას კვ. (დესია-
ტინას) დღიურს შეადგენენ. დაუარდნის
დროს ჩვენმა „ადვოკატმა“ შეაგულისხმ
ნახევარი სოფელი, რომ საკუთრებას უდ
გამოსულიყვნენ. ამასთან აიძულებდნენ,
რომ იმ მამულების გარდა, რომლებსაც
ისინი დასაკუთრებენ, სასუქდმოფო მა-
მულებიც მათ ხელთ დარჩებათ და ხარ-
ჯის ფულიც სასუქდმოფო კაცზედ ნაკ-
ლება იქნება. გაბრევიდნენ და გამოვიდ-
ნენ საკუთრებასზედ. ხარჯი, მართალია,
არც სანამ მანეთით შეუმსუბუქდათ საკუთ-
რების ხალხს, მაგრამ არც სასუქდმოფოს
კაცის ხარჯი რომ დაადონ, ის უჩვე-
ლიათ ამ გაბრევილებს. სასუქდმოფო
ხალხი საკუთრებისას სულ ცხვირში
ძმარს ადენს. ამ გაუბატონის წყალბით
საკუთრების ხალხს ფეხი ამოკვეთათ,
როგორც „წინ-ჭაღასში“ აგრეთვე შედა-
გულაზედაც. ესლა ბუკის ჯავრობენ, სტი-
რანს, ბუკისა და ხარჯენ, „ზოგონათაც“
ეს ამოიჩინა, ესველებან, როგორც
დაიბრუნოს ის მამულები, მაგრამ ტუ-
ლად. ამისთანა ქამანდები იციან „საზო-
ნაშვილებმა“!..
სოსო ტანისკვედი.

ტვილისის სამკურნალო.

ავადყოფილები მიიღებენ დილის რვა
საათიდან თორმეტ საათამდის.

ორ შაბათს. გარდაღვინი და ღი-
სიციკვი—შინაგან ავადყოფობისა; კელ-
დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული
ავადყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის,
ქალების და უმწვილების ავადყოფობის-
სა; ბაბაევი მარღუების სისუსტის და ში-
ნაგან ავადყოფობისა.

სამ შაბათს. მინკვინი—სირურ-
გიული ავადყოფობისა; ღისიციკვი—
შინაგან ავადყოფობისა; კელდიში—სი-
ფილისტიკური და სირურგიული ავად-
ყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქა-
ლების და უმწვილების ავადყოფობისა;
ბაბაევი და დანიელ-ბუგოვი—მარღუების
სისუსტის და შინაგან ავადყოფობისა.

ოთხ შაბათს. ღისიციკვი და მი-
რმანოვი შინაგან ავადყოფობისა; კელ-
დიში—სიფილისტიკური და სირურგიუ-
ლი ავადყოფობისა; ბასუტოვი—ბუ-
ბიაობის ქალების და უმწვილების ავად-
ყოფობისა; ბაბაევი—მარღუების სისუს-
ტის ავადყოფობისა.

ხუთ შაბათს. ღისიციკვი—შინაგან
ავადყოფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავადყოფობის-
სა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და
უმწვილების ავადყოფობისა; ბაბაევი—
მარღუების ავადყოფობისა.

შარასკეკს. მინკვინი—სირურ-
გიული ავადყოფობისა; ღისიციკვი, მი-

რმანოვი და დანიელ-ბუგოვი—შინაგან
ავადყოფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავადყოფობის-
სა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და
უმწვილების ავადყოფობისა; ბაბაევი—
მარღუების სისუსტის ავადყოფობისა.

შაბათს. ღისიციკვი—შინაგან ავად-
ყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკურ-
ი და სირურგიული ავადყოფობისა;
ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმწ-
ვილების ავადყოფობისა; ბაბაევი—მარ-
ღუების ავადყოფობისა.

მე 19 და 7 მუხლის ძალით ქუ-
თისის გიმნაზიის მოსწავლეთა დამ-
ხმარებელ საზოგადოების წესდები-
სა განმკარგულებელს კომიტეტს ამა
საზოგადოებისა პატივი აქვს სთხოვოს
ბ.ბ. წევრთ საზოგადოებისა და აგრეთ-
ვე ყველას, მსურველს წევრად ჩაწე-
რისა, მობრძანდნენ ჩვეულებრივ სა-
ზოგადო კრებაზედ, 31 ოქტ. კმა
1882 წ. გიმნაზიის სხდომაში, კლის
11 საათზედ. (3—1)

სომხეთ ნარსეანი სასულქო
სამინარიის მზრუნველობა ამ
ხალხს, რომ სამ ნომერს ამა
წ., საღამოს 7 საათს., დანი
ვაკრობა, იჯარით გასამაზა
ნარიის სოღანლულის ბაღის
რობითა შეტყობა შეიძლება მს
ველობის კანცელარიაში მუდამ დღე
უქმებებს ვარდა, დილის 10 საათ.—
12 საათ. (3—1)

ახალი წიგნი
ისქილება შავარდოვის ბაზეთის სა-
ამანოვი, გულვარჯი
შემოკლებული
სამართალმოს
მედგენილი რომან ცანციკვი
1882 წ. ფასი თოთხმეტი
გაგზავნით ოთხი აბაზი.

მალაქის
ბისაკ
ტვილისის მალაქის გაგზავნა
ამით აცხადებს, რომ 28-ს ამა ოქ-
ტომბერს დანიშნულია ის ვაკრობა,
რომელიც 21 არ მოხდა, იჯარით გა-
ცემაზედ შემდეგ საგანთა: 1) საქლა-
ქო სასწორები და გადასახადი, 2) პე-
ლაბრი და გავი ამ საღებდ-
ზომით 237 1/2 დენტი. მსურველთ
ვაკრობის შეუძინათ დაწერილები-
თი პირობანი მუდამ დღე 2 საათ.
ნაშუადღევსა, შეიტონ ქალაქის გამ-
გობაში. (3—2)

შავაწილი ძალი, რომელსაც კარ-
გათ იცის ყოველი ხელ საქმე როგორა-
თაც ხელით, ისეთაც მშინით, მამბს
ალაზს მამარავთ პატიოსან სახლ-
ში თვეობით. ადრესი გაზაშუდის
სახლში, ვერსზედ № 4. (8—5)

საასტატო ინსტიტუტში კურს და-
სრულებულს ქსურს აძლიოს
გაკვეთილები
ზინობების შეტყობა შეიძლება
„დროებეს“ რედაქციაში. (10—2)
ახალი მართული

კარაბაღინი
ისეილება ტვილისში: შვედრდოვის
და გრიჭოროვის წიგნების მაღაზიებში;
მუთაისში: მურადოვის და ჭიჭინდის
წიგნების მაღაზიებში.
ფასი ძლიანის ერთი მანეთი.

საწერი
ღელანი
შედგენილი და გამოცემული ზეტ.
უმიკას შეიღისაგან. ტფილისი 1878 წ.
ფასი სამი კაპეკი

საწერის ქაღალდის მართებელს
ბასუკვი, შეიტონ ხუთს საფარჯი
მარღუების: 1) ანაზის დედანს
მარღუების ხელისა; 2) მარღუების
მარღუების ხელით წიგნადამ გად-
მოწვილისა; 3) ანაზის დედანს გა-
მუდის ხელისა; 4) დედანს (იგი-
ვე მარღუების) გამუდის ხელით
გადმოწვილისა; 5) უმბაგრეს
საწერო მარღუების საკუთის ერთ-
მანეთითან გადაბმისას.

ისეილება გრიჭოროვის წიგნის
მაღა-
ზიაში კუკის ხიდთან და ტრანსლურ
წიგნის მაღაზიაში, ოკუჩუნი სუდის
ქვეშ.
ასის და მეტის ეგზემპლ. მსურველს
შუქლია შემდგენისაგან დაიბაროს და
გასავაზავი ხარჯი არ დასჭირდება.

ინკლისის მაღაზიაში

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს
აძლებს, ფასი ერთი შუპის 2 მან.,
გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.

აქვე ისეილება ქინის ზომისა თმების
გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწორებები
თავის ტვინის მოსახსოვლად, რუჟა-
დრეტის საშინი, დუხები და სხვ
(100—4)

მართულ მალაქისაგან ნათესავნი

გოთხრობანი
წიგნი მეორე.
ისეილება ტვილისში: შვედრდოვი-
თან, ხარკვიანთან და ბრიჭოროვის
წიგნის მაღაზიაში (ბალის პირ-და-პირ).
მუთაისში: ჭიჭინდის და ნიკოლა-
ძის მაღაზიაში.
გორში: მ. ძერესელიძესთან.
დაიბეჭდა და გამოვიდა ახალი სომ-
ხური წიგნი
მწეემის სტერი
ლემსები, სიმღერები და ზღაპრები
ცნობის-მოყვარე ყრმათათვის
სკოლაში და შინ საკითხავად
აღიანინისა
გამოცემა გ. მ. შვედრდოვის გას-
თის სააგენტოსა.
ფასი ერთი აბაზი

დაიბეჭდა და ისეილება გრ. ხარჯვი-
ნის ქართული წიგნის მაღაზიაში

ბატონიძეილის ალექსანდრეს-
ძის ირაკლის გარდაცვალებაზე
შეკრებილი და გამოცემული
წ. ჭიჭინდისაგან
ფასი ხუთი შაური.

ტაძინა
საკვებავ ხორაგულებათა, რომელნიც
იყიდებან თფილისის ბაზრებში, დუჟ-
ნებში და დაცარებთ 1 აკტომბრადამ
15 აკტომბრამდის.
მამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის
პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2
მეორის „ —1 გირ. 4 1/2
მესამის „ —1 გირ. —
მხავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვარი:
პირველის ხარისხის—1 გირ. 6 1/2
მეორის „ —1 გირ. 4 1/2
ჭვარის-მამის პური:
პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 6 1/2
მეორის „ —1 გირ. 5 1/2
მესამის „ —1 გირ. 4 1/2
ძროხის ხორცი:
პირველის ხარისხის —1 გირ. 8 1/2
მეორის „ —1 გირ. 7 1/2
სუკი — —1 გირ. 14 1/2
ცხვრის ხორცი 1 გირ. 8 1/2
ღორის ხორცი:
პირველი ხარისხის —1 გირ. —
მეორის „ —1 გირ. —

შიდა სანთლის საწყობი
დახურულ ბაზარში;

საღ. ც. ისეილება ყოველი გვარის შიდა სანთელი თეთრი და ყვი-
თელი მოსკოვის თავი ქარხანებისა. სხვა ქალაქებიდან მსურველთ
შეუძლიანთ მოიწერონ ამ აღრესით. *Тифლისъ, Григоріо Павло-
вичу Арешову.* შეიძლება საქონლის გამოგზავნა მთუთნოვების
ანუ სხვ. კანტორით, პირობები შეიძლება გაიგოს წერილით.
(3—1)